

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/2012 – ZUJF) je Svet zavoda OŠ Staneta Žagarja Kranj dne 28. 2. 2023 sprejel

PRAVILA ŠOLSKEGA REDA OSNOVNE ŠOLE STANETA ŽAGARJA KRANJ

1. člen

Namen pravil

Ta pravila natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, pravila obnašanja in ravnanja, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, kršitve, načine zagotavljanja varnosti, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

2. člen

Opredelitev pojmov

- a) Učenec je spolno nevtralen izraz za udeleženca ali udeleženko v učnem procesu, ki obiskuje pouk v Osnovni šoli Staneta Žagarja Kranj in ni delavec šole.
- b) Mlajši učenec je učenec, ki še ni dopolnil 14 let.
Starejši učenec je učenec, ki je že dopolnil 14 let.
- c) Učenec s posebnimi potrebami je učenec z odločbo pristojne institucije, s katero so ugotovljene in opredeljene posebne potrebe tega učenca.
- č) Kršitev je vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju z veljavno zakonodajo, s temi pravili ali z ostalimi akti šole. Kršitve razčlenjujemo s temi pravili na lažje, težje in najtežje.
- d) Postopek je proces, ki se začne z opredelitvijo kršitve in konča z vzgojnim ukrepom, ki je v skladu s temi pravili.
- e) Vzgojni ukrep je končni rezultat postopka, ki na zakonit in predvidljiv način določa odziv šole na ugotovljeno kršitev.

3. člen

Dolžnosti in odgovornosti učenca, staršev in učiteljev

Dolžnosti in odgovornosti učenca

Dolžnosti in odgovornosti učenca so, da:

- spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole z upoštevanjem drugačnosti, ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola,
- odgovarja za svoja dejanja in ravnanje v vzgojno-izobraževalnem procesu glede na starost, stopnjo svojega razvoja in individualne značilnosti,

- sodeluje pri preprečevanju kršenja pravil šolskega reda, še posebej vseh pojavov verbalnega ali fizičnega nasilja, zasmehovanja, zastraševanja in povzročanja materialne škode,
- izpolni 9-letno osnovnošolsko obveznost,
- redno in točno obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti (učenci, ki bodo veliko manjkali, bodo imeli na koncu leta razredni ali predmetni izpit),
- se spoštljivo in kulturno obnaša,
- izpolnjuje učne in druge šolske obveznosti (opravlja domače naloge, prinaša šolske potrebščine, se pripravlja in sodeluje pri pouku ...),
- ne ovira in ne moti pri delu drugih učencev in delavcev šole,
- sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice v skladu z dogovorom v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta,
- sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih,
- upošteva navodila učiteljev,
- sooblikuje ugled šole,
- upošteva prepoved uporabe mobilnih telefonov,
- v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter da ne ogroža zdravja, varnosti ter telesne in duševne integritete drugih,
- spoštljivo ravna s šolsko lastnino,
- po odsotnosti od pouka v 5 dneh učno snov nadoknadi in prepíše (učenec, ki napovedano odhaja na daljši dopust, ob odhodu podpiše izjavo, da bo učno snov v petih dneh nadoknadil),
- ravna v skladu s pravili šolskega in hišnega reda.

Status učenca

Učenec, ki je izpolnil osnovnošolsko obveznost in ni uspešno končal osnovne šole, jo lahko obiskuje še dve leti in tako obdrži status učenca. Ravnatelj zagotovi, da so učenec in njegovi starši oziroma zakoniti zastopniki s tem posebej seznanjeni.

Učencu, ki ima podaljšan status učenca, lahko ravnatelj na predlog učiteljskega zbora v skladu z Zakonom o osnovni šoli prepove obiskovati osnovno šolo.

Odgovornosti staršev

Starši so odgovorni za vzgojo in vedenje svojega otroka, zato so dolžni:

- poskrbeti, da se učenec redno udeležuje pouka in drugih predpisanih obveznosti,
- poskrbeti, da učenec doma izpolnjuje dogovorjene obveznosti,
- poskrbeti, da učenec ne zamuja oz. neopravičeno ne izostaja od pouka in drugih dejavnosti,
- razrednika pravočasno obveščati o izostajanju svojega otroka od pouka,
- spremljati napredovanje svojega otroka,
- obveščati šolo o zdravstvenem stanju svojega otroka in poskrbeti za ustrezno higieno (uši ...),
- bolne otroke pustiti doma,
- sodelovati pri reševanju težav, ki jih imajo njihovi otroci,
- sodelovati, če so njihovi otroci kršili šolska pravila in pravice drugih učencev ali delavcev šole,

- sodelovati z učitelji: komunikacija med šolo in starši poteka preko govorilnih ur, komunikacija preko elektronske pošte pa le v nujnih primerih,
- za razgovor izven govorilnih ur se predhodno z učiteljem oz. ravnateljico dogovoriti za termin, da učitelja ne ovirajo pri opravljanju njegovega osnovnega poslanstva, to je izvajanje pouka,
- obveščati učitelja o zaznanem nasilju v šolskem prostoru (prepovedano je, da starši v šolskem prostoru sami razrešujejo situacije svojih otrok z drugimi učenci).

Odgovornosti šole in učiteljev

Šola in učitelji so odgovorni, da:

- v skladu z zakonom organizirajo pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti: učencu v šoli zagotavljajo varno in spodbudno okolje,
- zagotovijo varovanje učenčevih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi,
- spoštujejo učenčevo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo,
- učencu omogočajo pridobiti dodatno razlago in nasvet,
- pri pouku upoštevajo učenčevo radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti,
- nudijo učencu pri njegovem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje ter sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo o njegovem delu,
- omogočajo učencu, da svoji stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dni dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti, prireditev šole, dogovorjenih skupnih aktivnostih in se vključuje v delo oddelčne skupnosti, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta.

4. člen

Pravila obnašanja in ravnanja

Obnašanje med poukom

- a) Pouk poteka mirno pod vodstvom učiteljev in drugih strokovnih delavcev. Učenci so pri pouku prisotni, sedijo na svojih mestih, pripravijo potrebne pripomočke, poslušajo razlago, upoštevajo navodila in opozorila učiteljev ter po končani uri za seboj pospravijo. Iz učilnice odidejo, ko jim učitelj to dovoli.
- b) Učenec, ki zamudi pouk, takoj odide v učilnico in se opraviči učitelju, dela pa ne moti.
- c) Med poukom ni dovoljeno žvečiti in jesti.
- č) Učenci upoštevajo navodila učiteljev o pravilih v posamezni učilnici oziroma o načinih ravnanja s posameznimi predmeti.

Pravila obnašanja na hodniku in avli

- a) Učenci pridejo v šolo deset minut pred pričetkom pouka, se preobujejo in gredo pred učilnico, kjer imajo pouk. Tam mirno počakajo učitelja. Če v šolo pridejo prej, mirno čakajo pred šolo, v primeru slabega vremena pa v

predprostoru. Pred poukom zadrževanje v šoli ni dovoljeno, v šoli so lahko le učenci, ki imajo predure ali se zadržujejo v šolski knjižnici. Po pouku gredo učenci domov.

- b) V šolskih prostorih so učenci obuti v copate. V času pouka in odmorov učenci ne smejo zapuščati šolske stavbe, razen v spremstvu učiteljev ali z njihovim dovoljenjem.
- c) Krajši odmori (5 minut, 10 minut) so namenjeni kratki sprostitvi. Učenci na predmetni stopnji zamenjajo učilnice brez tekanja in kričanja.
- č) Daljši, dvajsetminutni odmor je namenjen malici. Učenci se pri malici in kosilu kulturno obnašajo in za seboj pospravijo.
- d) Učenci se ne smejo nagibati skozi okna in skozi metati odpadkov.
- e) Dragocenih predmetov naj učenci ne nosijo v šolo in jih ne hranijo v garderobnih omaricah.
- f) Po končanem pouku učenci v desetih minutah mirno zapustijo šolo in odidejo domov.
- g) Starši učencev 1. razreda, ki pridejo po svojega otroka, naj mu dovolijo, da se sam pripravi za odhod (obuje in obleče).
- h) Starši učencev od 2. razreda dalje, ki prihajajo po svojega otroka, naj počakajo pred šolo.
- i) V telovadnico vstopajo učenci ob prisotnosti učitelja.
- j) V času prostih ur lahko učenci počakajo v knjižnici ali za to določeni učilnici.
- k) V dopoldanskem času učenci ne zapuščajo šole, razen za potrebe pouka, pod vodstvom oziroma po naročilu učitelja ali strokovnih delavcev.
- l) Šolsko igrišče, gozdiček ter igrala v njem so v času pouka namenjeni potrebam pouka in drugim šolskim dejavnostim: interesnim dejavnostim, podaljšanemu bivanju, izbirnim predmetom.
- m) Igrala v gozdičku so namenjena učencem prve triade in učencem, ki obiskujejo OPB.

Oblačila in obutev

- a) Učenci si v garderobah sezujejo čevlje in se preobujejo v copate. Nošenje copatov je obvezno. Čevlje in vrhnja oblačila puščajo v garderobi, v garderobnih omaricah, na obešalnih stenah ali policah. Učenci skrbijo za urejenost garderobe.
- b) Pri pouku športa so učenci oblečeni v športna oblačila in obuti v športne copate.
- c) Na športnih dnevih, ekskurzijah in drugih oblikah šolskih dejavnosti izven prostorov šole morajo biti učenci oblečeni in obuti v skladu z navodili učiteljev.

Mobilni telefoni in druge elektronske naprave

- a) V času šolskih in obšolskih dejavnosti ter med odmori je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učenca. Učenci, ki prinašajo elektronske naprave v šolo, jih na lastno odgovornost puščajo v garderobnih omaricah ali pa so ugasnjeni v torbicah. Učencu, ki ne spoštuje dogovora, se telefon odvzame. Šola ne prevzema odgovornosti za krajo ali poškodbo mobilnih telefonov in drugih dragocenih predmetov, ki jih učenci prinesejo v šolo.
- b) V nujnih primerih lahko učenci uporabijo telefon v tajništvu šole.

- c) Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole brez njihovega soglasja ni dovoljeno.

Skrb za lastnino in urejenost šole

- a) Za svoje stvari skrbijo in odgovarjajo učenci sami.
- b) V šolskih in drugih prostorih, kjer se odvijajo šolske in obšolske dejavnosti, vsi učenci spoštujejo šolsko in tujo lastnino.
- c) Če učenci opazijo poškodbe na šolski opremi ali drugih pripomočkih, o tem obvestijo učitelje.
- č) Učenci ne smejo namenoma povzročiti škode na šolskem inventarju.
- d) Če učenec izgubi ključek od svoje omarice, sam poskrbi za nadomestnega.

Prevzemanje učencev iz šole v prvi triadi

Starši so dolžni v pisni obliki sporočiti šoli seznam vseh oseb, ki lahko prevzamejo učenca iz šole. Šola so dolžni tudi seznaniti z omejitvami, kot je prepoved približevanja učencu. Kadar učitelj dvomi, da je oseba, ki želi otroka prevzeti, do tega res upravičena, pri starših preveri upravičenost osebe do prevzema otroka. Šola ne sme izročiti učenca osebi, ki kaže vidne znake opitosti ali vpliva nedovoljenih snovi. Šola pokliče drugega starša oz. zakonitega zastopnika otroka, ki mora organizirati varno spremstvo učenca.

Pravila obnašanja v šolskih sanitarijah

V šoli imamo ločene sanitarije. Dečkom in deklicam ni dovoljeno vstopanje v sanitarije, ki jim niso namenjene.

- a) V toaletnih prostorih skrbimo za higieno in čistočo.
- b) Ne razmetavamo s toaletnim papirjem in brisačkami, varčni smo tudi z vodo.
- c) Za seboj stranišče počistimo.
- č) Uporabljene brisačke odvržemo v koš, ne poleg njega. Ostali odpadki v ta koš ne sodijo.
- d) V teh prostorih se ne zadržujemo s prijatelji/cami, ker niso namenjeni druženju in pogovoru.

Pravila obnašanja v jedilnici

- a) V jedilnico vstopamo v copatih, oblačila pa odložimo v garderobo pri zobni ambulanti ali na klop pred jedilnico.
- b) Upoštevamo načelo kulturnega obnašanja in prehranjevanja, zato jemo tiho, uporabljamo pribor in ne motimo ostalih pri jedi.
- c) Ko pojedemo, za seboj pospravimo pladenj, mizo ter jedilnico čim prej zapustimo.
- č) Hrane iz jedilnice ne odnašamo.
- d) Kdor kosila ne je, se v jedilnici ne zadržuje.
- e) S trkanjem na kuhinjska vrata motimo delo v kuhinji.

Pravila obnašanja v knjižnici

- a) V knjižnici beremo knjige in revije, si izposojamo knjige in ostalo gradivo, se učimo, se pogovarjamo, pišemo domače naloge.

- b) Prepovedano pa je jesti in piti, vpiti, se loviti, skrivati, vračati knjige na police.
- c) V knjižnico se vstopa le v copatih.

Vstop v šolo

Šola je zjutraj odprta do 7.45 (za prihod k preduri in v jutranje varstvo) in od 8.15–8.25 (za pričetek pouka). Učenci, ki s poukom začenjate kasneje, in ostali obiskovalci za odpiranje vrat pozvonijo na **gumb TAJNIŠTVO**.

Starši učencev od 2. razreda dalje, ki svoje otroke pripeljejo v šolo, te pospremiijo do črte ZMOREM SAM. Pomembno je le, da pridejo pravočasno, da bodo otroci za pripravo imeli dovolj časa.

Po končanem pouku starši učencev od 2. razreda dalje počakajo na svojega otroka pred šolo.

Vsak, ki vstopi, pozvoni, zato v primeru, da so pred vrati drugi učenci, starši ali zunanji obiskovalci, učenci vrat ne odpirajo. Na ta način bomo imeli večji pregled nad prihajajočimi v šolo in se bomo izognili motenju pri učenju in drugem delu. Učenci, ki se v šolo pripeljejo z avtobusom in pouk pričenjajo z drugo uro, naj v šolo vstopajo v skupini.

Po 14.00 uri, ko je pouk končan, je vstop za starše, ki prihajajo po svoje otroke v PB, nemoten.

Hranjenje garderobe

Učenci od 1. do 3. razreda imajo garderobe v pritličju. Ostalim razredom so dodeljene garderobne omarice, v katerih lahko shranijo garderobo in šolske potrebščine.

Ključ garderobne omarice dobijo učenci na začetku šolskega leta in ga ob koncu šolskega leta vrnejo razredniku. V primeru, da ključ izgubijo, morajo sami poskrbeti za njegovo nadomestilo. Pomembno je, da je na novem ključu vtisnjena številka, ki je bila na izgubljenem ključu.

Učenec poskrbi, da bo garderobna omarica ostala lepa, urejena, predvsem pa nepoškodovana.

Ob namerno povzročni škodi in malomarnem ravnanju z garderobnimi omaricami bomo ukrepali, škodo bodo učenci morali poravnati. Učenci, uporabniki garderobnih omaric, naj poškodbe in okvare redno javljajo razredniku.

Učenci se po prihodu do garderob ali garderobnih omaric preobujejo in preoblečejo, zaklenejo omarice in odidejo do učilnic, v katerih imajo pouk.

Med jesenskimi, zimskimi in prvomajskimi počitnicami garderobe izpraznijo in jih pripravijo za čiščenje. Nadzor nad omaricami in garderobami imajo razredniki.

Prepovedi in omejitve

Na območju šolskega prostora je prepovedano:

- kajenje in uživanje mamil, poživil ali drugih prepovedanih substanc,
- uživanje alkoholnih pijač,
- uporaba pirotehničnih in drugih sredstev, ki lahko ogrožajo zdravje ali življenje,
- vsako fizično in psihično nasilje nad učenci in delavci šole,
- namerno uničevanje šolske lastnine ali lastnine drugih učencev in delavcev šole,
- neupravičeno zapuščanje šolskih prostorov v času poteka vzgojno-izobraževalnega procesa,
- vstopanje v šolo z rolerji, skiroji, rolkami,
- nagibanje skozi okna,
- nošenje kapuc, kap in drugih pokrival med poukom,
- nedovoljeno je fotografiranje in snemanje,
- vpitje, razgrajanje, tekanje, prerivanje,
- igranje iger, s katerimi se povzroča nemir in so nevarne za druge učence in za povzročitev nesreče oz. materialne škode,
- zadrževanje na hodniku in pred učilnico, v toaletnih prostorih brez potrebe,
- obisk zelene strehe brez spremstva učiteljev,
- vsa ostala dejanja, ki jih veljavna zakonodaja opredeljuje kot kazniva.

Če učenec ne upošteva dogovorjenih pravil obnašanja in ravnanja, razrednik oz. delavec šole ukrepa v skladu s Pravili šolskega reda. Učitelji vodijo pisno evidenco o neupoštevanju dolžnosti, odgovornosti, pravil obnašanja in ravnanja ter hišnega reda.

5. člen

Kršitve

Za kršitev se šteje vsako ravnanje ali dejanje učenca, ki je v nasprotju s pravili šolskega reda, ostalimi akti šole ali veljavno zakonodajo. Kršitve delimo na lažje, težje in najtežje.

Lažje kršitve:

- neprimerno ravnanje s hrano, metanje in krivljenje pribora,
- prihod k uri brez ustreznih pripomočkov (tudi brez opreme za šport),
- odklanjanje dela (učenec noče pisati, vendar pri tem ne moti ostalih),
- neupoštevanje navodil in opozoril učitelja,
- neupoštevanje pravil pospravljanja,
- neprimeren prihod na kosilo/vrivanje/spuščanje,
- neupoštevanje šolskega hišnega reda ali navodil dežurnega učitelja,
- neupoštevanje bontona, npr. skakanje v besedo, kričanje, dajanje nesramnih opazk, glasno govorjenje med razlago,
- onesnaževanje šole,
- namerno neupoštevanje pravil ločevanja odpadkov,
- uporaba mobilnega telefona ali multimedijskega predvajalnika v času učnega procesa, razen za namen učnega procesa,
- neupoštevanje pravil knjižničnega reda,
- poškodba ali izguba knjige, slaba skrb za učbenike iz šolskega sklada,
- zamujanje k pouku in drugim vzgojno-izobraževalnim dejavnostim,
- nesodelovanje pri organiziranih akcijah urejanja šole in šolske okolice,

- motenje pouka,
- hoja po mizah in stanje na stolih,
- tek in lovljenje po učilnici,
- tiščanje vrat učilnice (ali wc-ja) in onemogočanje vstopa ali izstopa,
- učenec v šoli ne skrbi za lastno zdravje in varnost,
- nedovoljeno zapuščanje šolske stavbe in zadrževanje izven šolskega prostora,
- neupoštevanje pravil vedenja v sanitarijah, nesmotna poraba toaletnega papirja in brisač, razmetavanje ali skrivanje lastnine drugih učencev,
- neprimerna opremljenost za dejavnosti izven prostorov šole (npr. tabore, šolo v naravi, ekskurzije, športne dneve),
- prinašanje zabavne elektronike v šolo, razen za namene pouka,
- okrnitev ugleda šole brez škodljivih posledic,
- laganje, ki ni z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- neopravičena neudeležba na dejavnostih izven prostorov šole (npr. taborih, šoli v naravi, ekskurziji, športnem dnevu),
- občasno izogibanje kontrolnim nalogam,
- zvočno ali slikovno snemanje pouka brez namena zaničevanja in zasmehovanja ter objave in posredovanja tretji osebi oziroma javnosti,
- nespoštljivo obnašanje,
- posmehovanje,
- kršitev, ki s temi pravili ni opredeljena.

Težje kršitve:

- ponavljajoče se istovrstne kršitve – neizpolnjevanje dolžnosti ali neupoštevanje dogovorjenih pravil, zaradi česar so že bili izvedeni vzgojni postopki,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo (žalitve, zmerjanje, zasmehovanje, opolzko govorjenje, razširjanje lažnih govoric ...),
- neprimerno, žaljivo pisanje o učiteljih
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo, pri čemer nista ogrožena zdravje ali življenje,
- kršenje zasebnosti, npr. brskanje po torbah drugih učencev, po učiteljevi mizi, predalih,
- prihod oziroma prisotnost v šoli pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevov dejavnosti in drugih organiziranih oblik vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- žaljivo govorjenje (žaljenje, preklinjanje, poniževanje, nestrpne opazke do drugačnih, različnih narodnosti, ver ...)/javno spodbujanje ali razpihovanje narodnostnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva ali nestrpnosti ali spodbujanje k drugi neenakopravnosti zaradi telesnih ali duševnih pomanjkljivosti oziroma drugačnosti,
- napeljevanje h kršitvam/nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico lažjo ali težjo kršitev,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole ali uničevanje javnih prevoznih sredstev/namerno uničevanje opreme in drugega inventarja šole z manjšo premoženjsko škodo,
- nepooblaščno branje dokumentov osebne narave oz. zaupne narave, šolske dokumentacije idr.,
- kršitev, ki s temi pravili ni opredeljena.

Najtežje kršitve:

- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah,
- psihično nasilje z elementi kaznivega dejanja, socialno izključevanje, osamitev, stigmatizacija, izsiljevanje ali ekonomsko nasilje, zahteve po denarju, grožnje, virtualno nasilje, izvajanje neposrednih ali prikritih oblik agresivnega vedenja do drugih učencev ali delavcev šole/ vrstniško nasilje,
- opravljanje nedovoljene pridobitne dejavnosti v šoli ali njeni okolici (prodaja),
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popraviljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo (dnevnike, redovalnice, spričevala ...),
- goljufanje pri pisnih ocenjevanjih,
- ponarejanje, popraviljanje pisnih ocenjevanj, preverjanj, opravičil, obvestil ali ponarejanje podpisov in obvestil staršev,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo, pri čemer sta ogrožena zdravje ali življenje,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti,
- napeljevanje h kršitvam/nagovarjanje drugih h kršenju pravil, ki bi imelo za posledico najtežjo kršitev,
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole ali uničevanje javnih prevoznih sredstev/namerno uničevanje opreme in drugega inventarja šole z večjo premoženjsko škodo,
- objava slikovnih ali zvočnih posnetkov, fotografij v medijih ali uporaba slednjih z namenom zaničevanja ali zasmehovanja,
- prinašanje v šolo, uporaba naprav, ki ogrožajo zdravje, varnost ali življenje drugih oseb,
- okrnitev ugleda šole s škodljivimi posledicami,
- namerno poškodovanje in uničevanje tujega imetja v času šolskih dejavnosti izven šole z večjo premoženjsko škodo,
- nedovoljen vstop na šolsko območje v času, ko šola ni odprta,
- nedovoljen vstop v šolske prostore brez dovoljenja zaposlenih,
- neprimerna ali žaljiva vsebina učenca v pisnem preizkusu znanja (zapisi ali risbe),
- laganje z namenom prikrivanja kaznivega dejanja,
- goljufanje z elementi kaznivega dejanja in zahteve po pomoči pri goljufanju z elementi kaznivega dejanja,
- spolno nadlegovanje učencev in delavcev šole, predvajanje erotičnih ali pornografskih vsebin z elementi kaznivega dejanja,
- kršitev, ki s temi pravili ni opredeljena.

Vrste ukrepov so opredeljene v vzgojnem načrtu šole.

Najpogostejše kršitve in ukrepanje

V primeru neupoštevanja pravil šolskega reda se učitelji poslužujejo postopka asistence.

V postopku asistence učitelj učenca najprej opozori na kršitev.

Če učenec ponovno krši pravila šolskega reda, ga učitelj napoti na asistenco k svetovalni delavki.

- V primeru prve asistence pri svetovalni službi se svetovalna delavka z učencem pogovori o kršitvi, nato učenec nadaljuje s poukom pri svetovalni delavki.
- Ob drugi in tretji asistenci se svetovalna delavka z učencem ponovno pogovori o kršitvi, učenec pa pokliče svoje starše ter jih obvesti o kršitvi.
- Ob četrti asistenci učenec po pogovoru s svetovalno delavko kliče domov, razrednik pa sproži postopek za izrek opomina.

Učitelj lahko po svoji individualni presoji ukrepa tudi drugače.

Motenje pouka in neupoštevanje navodil učitelja:

- učitelj učenca opozori,
- asistenca,
- ukrep.

Uničevanje inventarja

Nenamerno:

- učitelj obvesti starše,
- če je možno, učenec popravi škodo z opravljanjem koristnega dela (pomoč hišniku, čistilki ...).

Namerno:

- učitelj obvesti starše,
- učenec povrne materialne stroške in popravi škodo z opravljanjem koristnega dela (pomoč hišniku, čistilki ...).

Neopravičeno izostajanje od pouka:

- pouk se prične ob zvonjenju in vsak neopravičen kasnejši prihod v razred, se šteje kot neopravičena ura,
- za prvih 6 neopravičenih ur dobi učenec 1. opomin,
- za naslednjih 6 neopravičenih ur dobi 2. opomin, hkrati pa o tem šola obvesti center za socialno delo.

Prihod v razred v čevljih:

- učitelj učenca zapiše v dnevnik,
- po štirih takih kršitvah bo učencu dodeljen opomin.

Prepisovanje med pisnim ocenjevanjem znanja:

- prekinitev opravljanja preverjanja ali ocenjevanja znanja, odvzem pisnega izdelka in negativna ocena tega pisnega izdelka (kadar gre za ocenjevanje znanja).

Prihod k uri športa brez opreme za šport:

- ker učenec ne more varno izvajati pouka športa, ga učitelj napoti na asistenco. Asistenca se izvaja po postopku, opisanem zgoraj.

Prihod k pouku brez delovnega zvezka in potrebnih pripomočkov:

- ker je učenčevo delo pri pouku oteženo oz. onemogočeno, ga učitelj lahko napoti na asistenco. Asistenca se izvaja po postopku, opisanem zgoraj.

6. člen

Postopki in ukrepi v primeru kršitev

V primeru ugotovljenih kršitev in 6. člena teh pravil lahko šola sproži ustrezne postopke in ustrezno ukrepa proti kršitelju. Pri tem mora dosledno upoštevati naslednja načela:

- a) Učencu se ne sme izreči ukrepa, s katerim bi bile kršene njegove zakonite pravice.
- b) Spore je potrebno najprej reševati na miren način.
- c) Načelo postopnosti: proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti postopek, ki vodi od najmilejšega predvidenega ukrepa. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo. Načelo postopnosti se upošteva glede na stopnjo kršitve.
- č) Kršitev mora biti ugotovljena brez razumnega dvoma, v nasprotnem primeru šola proti kršitelju ne sme ukrepati.
- d) Načelo sorazmernosti: izrečeni ukrep mora biti sorazmeren s težo kršitve.
- e) Načelo individualizacije: pri izbiri postopka in izreku vzgojnega ukrepa je potrebno upoštevati vse subjektivne in objektivne okoliščine primera.
- f) Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- g) Proti kršitelju se v isti zadevi lahko ukrepa samo enkrat.
- h) Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

7. člen

Načini zagotavljanja varnosti

Nadzor na šolskem območju je organiziran z dežurstvom učiteljev ter z dejavnostjo varnostne službe. Učenci so dolžni upoštevati navodila nadzornih oseb.

Učencem zagotavljamo varnost:

- z doslednim izvajanjem predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu,
- z izvajanjem osnovnega preventivnega zdravstvenega programa,
- z izvajanjem prometno varnostnega programa, ki obsega:
 - izvajanje učnega programa prometne vzgoje pri rednem pouku,
 - osveščanje učencev o doslednem upoštevanju prometnih predpisov pri vključevanju v promet kot pešci, kolesarji ali kot vozači, s poudarkom na odgovornem vedenju,

- prikaz varnih poti do šole s prometnovarnostnim načrtom na vseh vhodih v šolo,
- obveščanje staršev o njihovi vlogi in odgovornosti pri vzgoji otrok za varno vključevanje v promet,
- z varovanjem in nadzorom vhodov, z elektronsko vodenim sistemom zaklepanja in odklepanja vrat,
- z dežurstvom učiteljev med glavnima odmoroma,
- z oblikovanjem oddelkov in skupin učencev v skladu z veljavnimi normativi in standardi in zagotavljanjem ustreznega števila spremljevalcev v različnih dejavnostih v skladu z veljavnimi normativi in standardi in navodili za izvajanje učnih načrtov.

Naloge dežurnih učiteljev

Strokovni delavci šole dežurajo pred pričetkom pouka, v času pouka, malice, odmorov ali drugih dejavnosti. Za nadzor na hodnikih in v učilnicah skrbijo dežurni učitelji, v knjižnici, jedilnici in drugih prostorih šole pa poleg dežurnih učiteljev tudi ostali delavci šole.

Praviloma dežurajo vsi strokovni delavci šole po razporedu, ki je objavljen na šolski oglasni deski, v zbornici šole in na šolski spletni strani.

Dežurni učitelji skrbijo za red in disciplino učencev ter za njihovo varnost, nadzorujejo gibanje učencev in jih opozarjajo na vzdrževanje čistoče v šolskih prostorih. Učenci morajo med odmori upoštevati navodila dežurnih učiteljev. Učenci so dolžni opozoriti dežurne učitelje na dogajanje, ki ni v skladu s hišnim redom in pravili šole.

V popoldanskem času od 14. do 22. ure, ko se izvajajo druge dejavnosti, spremlja dogajanja in opravlja nadzor v šolski zgradbi in šolskem prostoru pooblaščen varnostnik – informator.

Naloge rediteljev

Vsak teden so v oddelku učenci reditelji. Njihova naloga je, da:

- ob pričetku ure javijo učiteljem odsotnost učencev,
- po vsaki učni uri očistijo tablo in uredijo učilnico,
- prinesejo malico in po njej pospravijo,
- obvestijo ravnatelja ali njegovega pomočnika, če učitelja več kot 10 minut po zvonjenju ni k pouku.

Varna pot v šolo

Prometna varnost naših učencev je prve šolske dni ena izmed najpomembnejših aktivnosti vseh nas: staršev, šole, policistov, lokalne skupnosti in drugih organizacij. Prometna varnost otrok je predvsem skrb staršev, ki morajo poskrbeti, da znajo njihovi otroci varno sodelovati v prometu. V 1. razredu jih morajo spremljati ali jim zagotoviti spremstvo oseb, starejših od štirinajst let, do vstopa v razred. V primeru, da so spremljevalci otroci, stari od 10 do 14 let, morajo starši šoli predložiti svoje dovoljenje v pisni obliki.

Lokalna skupnost, šola, svet za preventivo v prometu ter drugi strokovni organi in organizacije pa morajo zagotoviti varne prometne površine, izvajanje prometne vzgoje in drugih preventivnih dejavnosti, vzgojne akcije in pomoč pri prečkanju cest na najnevarnejših mestih na šolskih poteh.

Prvošolčkom se zagotovi rumene rutice, ki so simbol začetnikov v prometu. Rumena rutica je obvezna za otroke v prvem in drugem razredu osnovne šole. Za učence je primerna tudi uporaba kresničk in odsevnih trakov za boljšo vidnost v prometu.

(Vir: Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu RS)

Aktivnosti v prvem tednu pouka

Na prehodu za pešce pred našo šolo je povečana prisotnost policistov ali drugih pooblaščenih oseb, ki spremljajo promet in poskrbijo za večjo varnost. Voznike opozarjajo, da so na cesti otroci, ki se nevarnosti po dvomesečnih brezskrbnih počitnicah ne zavedajo dovolj. Učitelji v prvih šolskih dneh učencem spregovorijo o varni šolski poti, pravilnem prečkanju ceste, varni vožnji s kolesom, uporabi varnostnih pripomočkov (rumenih rutic, kresničk, čelad, varnostnih pasov v avtomobilih ...).

8. člen

Organiziranost učencev

Oddelčne skupnosti

V osnovni šoli so učenci organizirani v oddelčne skupnosti. Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci oddelčne skupnosti volijo dva predstavnika oddelka v skupnost učencev šole. Volitve so tajne.

Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom ali sami obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela skupnosti šole, oblikujejo predloge, pobude za boljše delo in razreševanje problemov:

- obravnavajo učni uspeh v oddelku in sodelujejo pri ocenjevanju,
- organizirajo medsebojno pomoč pri učenju in različnih težavah,
- dajejo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dni dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditve in interesnih dejavnosti,
- oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti,
- organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev,
- organizirajo različne akcije in prireditve ter opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

Skupnost učencev

Za uveljavljanje svojih želja in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole. Skupnost učencev šole oblikuje in sprejme letni program dela.

Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dni dejavnosti, ekskurzij, interesih dejavnosti, prireditve in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola,
- spremlja uresničevanje dolžnosti in odgovornosti učencev ter opozarja ravnatelja in svet šole na morebitne kršitve,
- spremlja učni uspeh oddelčnih skupnosti, zbira pripombe in predloge v zvezi s programom pouka in drugimi dejavnostmi, ki jih organizira šola ter išče ustrezne rešitve,
- organizira šolske prireditve, sodeluje pri izdajanju šolskega časopisa in informira učence o svoji dejavnosti,
- načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ipd.),
- razpravlja o določeni temi otroškega parlamenta in sprejme določena stališča, predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri uresnitvi različnih idej, pobud,
- oblikuje predloge za pohvale, nagrade in priznanja učencem,
- opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole. Mentorja lahko predlagajo predstavniki oddelčnih skupnosti. Pred imenovanjem mentorja mora ravnatelj pridobiti mnenje skupnosti učencev šole.

Šolski parlament

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole. Število predstavnikov se določi glede na število oddelkov v šoli, ne more pa biti manjše od 9.

Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno. Sklicatelj šolskega parlamenta je ravnatelj, lahko pa tudi mentor skupnosti učencev šole. Pobudo za sklic šolskega parlamenta lahko da tudi predstavnik oddelčne skupnosti. Če dajo pobudo predstavniki vsaj treh oddelčnih skupnosti, je ravnatelj oziroma mentor dolžan sklicati šolski parlament.

Učiteljski zbor, svet staršev in svet šole vsaj enkrat letno obravnavajo predloge, mnenja in pobude učencev, ki so jih le-ti oblikovali v skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

9. člen

Opravičevanje odsotnosti

Pouk je določen z urnikom. K uram prihajajo učenci in učitelji točno. V primeru zamude so se učenci dolžni opravičiti in navesti vzrok. Neopravičena zamuda se kaznuje z neopravičeno uro.

Izreden odhod iz šole (slabo počutje, zdravniški pregledi, druge obveznosti ...) je dovoljen le z vednostjo razrednika oziroma učitelja, ki v razredu poučuje v času odhoda.

Zaradi nemotene organizacije dela in zagotavljanja varnosti otrok, prosimo starše, da o odsotnost učenca od pouka, čimprej sporočijo razredniku. Starši morajo pisno opravičilo razredniku prinesiti najkasneje v petih dneh po prihodu učenca v šolo. Če razrednik v omenjenem roku ne prejme opravičila, šteje izostanek za neopravičen. Če učenec izostane več kot pet dni, starši pa razredniku niso sporočili vzroka izostanka, razrednik o izostanku učenca obvesti starše in jih pozove, da sporočijo vzrok izostanka. Obrazec za pisna opravičila se nahaja na šolski spletni strani.

Učenec lahko izostane od pouka, ne da bi starši sporočili vzrok izostanka, kadar je odsotnost vnaprej napovedana, vendar ne več kot pet dni v šolskem letu. Koriščenje prostih dni so starši dolžni najaviti najmanj 2 dni pred izostankom. Kadar so v času odsotnosti napovedana ocenjevanja znanja, so se učenci dolžni vnaprej dogovoriti glede pridobivanja ocen. Ravnatelj lahko na željo staršev iz opravičljivih razlogov dovoli učencu daljši izostanek od pouka.

Za neopravičen izostanek se šteje neopravičena odsotnost učenca pri pouku in dejavnostih obveznega programa. Neopravičeni izostanki so občasni, če učenec izostaja le pri urah pouka posameznih predmetov ali strnjeni, če izostanek traja več ur ali šolskih dni zaporedoma. Izostanke učenca pri razširjenem programu se evidentira. Razrednik o izostankih obvesti starše.

V primeru da je učenec pogosto izostajal od pouka in zato ni pridobil zadostnega števila ocen oz. ocene ne predstavljajo preverjenega znanja preko celega šolskega leta, lahko učitelj, ki poučuje predmet, predlaga učiteljskemu zboru, da učenec opravlja razredni izpit.

Zakon o osnovni šoli v 102. členu opredeljuje globo za prekrške za starše.

Z globo od 500 do 1000 evrov se za prekršek kaznuje starše, če njihov otrok ne obiskuje pouka in drugih dejavnosti v okviru obveznega programa iz neopravičljivih razlogov.

Odsotnost učenca pri posamezni uri pouka oziroma drugi dejavnosti dovoli učitelj, ki vodi to uro oziroma dejavnost, in o tem obvesti razrednika. O odsotnosti zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, razrednik obvesti starše. Navedene odsotnosti so opravičene.

Učitelj ali drug delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje učencev, o udeležbi in odsotnosti učencev obvesti razrednika oz. pripravi seznam odsotnih učencev za učiteljski zbor.

Vse izostanke učencev pri pouku in dejavnostih iz obveznega programa vodi razrednik v dnevniku dela za posamezni oddelek. Razrednik sproti pregleduje izostanke učencev in ustrezno ukrepa.

Posamezni učenec je lahko iz zdravstvenih razlogov oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnostih osnovne šole. Starši so dolžni obvestiti razrednika o zdravstvenem stanju učenca in posebnih zahtevah za ohranjanje njegovega zdravja, kadar je to potrebno za zagotavljanje ustreznega zdravstvenega varstva učenca v času pouka in dejavnosti izven prostorov šole. V dnevnik šolskega dela razrednik vpiše čas trajanja oprostitve.

Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri posamezni uri pouka, mora tej uri prisostvovati in opraviti naloge, ki ne ogrožajo njegovega zdravstvenega stanja in jih sme opravljati v skladu z navodili zdravstvene službe. Če učenec zaradi zdravstvenih razlogov ne more opravljati nobene naloge, šola zanj organizira nadomestno dejavnost.

10. člen

Sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev

Učenci imajo pravico do zdravstvenega varstva v skladu s posebnimi predpisi. Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v prvi razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj. Če učenec odkloni sodelovanje pri predpisanem zdravstvenem pregledu ali cepljenju, razrednik o tem obvesti starše učenca.

Za vse posebne zdravstvene preglede, ki jih namerava zdravstvena služba organizirati v šoli in niso v predpisanem programu, razrednik posebej obvesti starše in pridobi njihova pisna soglasja.

Izvajanje preventivnih pregledov učencev bo v šolskem letu 2023/24 potekalo v 2., 4., 6. in 8. razredu osnovne šole.

V šoli deluje šolska zobna ambulanta, ki je usmerjena predvsem v preventivne preglede vseh učencev, kontrolo čistoče zob, umivanja in želiranja zob učencev od 1. do 5. razreda. Program zobozdravstvene vzgoje je namenjen pravilnemu in rednemu čiščenju zob.

Šolska zobna ambulanta deluje po urniku, ki je objavljen na šolski spletni strani in na vratih ambulate.

Šola deluje preventivno in osvešča učence o škodljivostih in posledicah kajenja, pitja alkoholnih pijač, uživanja drog, spolnega nadlegovanja ter nasilja. Šola osvešča učence o njihovih pravicah in dolžnostih ter o načinih iskanja ustrezne pomoči v primerih spolnega nadlegovanja in zlorabe ter nasilja v družini. V te namene organizira različne aktivnosti pri pouku in pri drugih dejavnostih šole.

11. člen

Veljavnost pravil in izjava o seznanitvi

Pravila šolskega reda začnejo veljati po sprejetju na Svetu šole. Z njimi se seznaniijo vsi zaposleni delavci, učenci šole in njihovi starši.

V času korone se poleg Pravil šolskega reda OŠ Staneta Žagarja Kranj upošteva še priporočila NIJZ.